

RAADSBESLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2279314	Bosveld, Dolf	MID-FIN	Mariska ten Heuw
ONDERWERP			
Tweede Beleidsrapportage 2018 Berap			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGELO BESLUIT:

1. de Tweede Beleidsrapportage 2018 vaststellen;
2. de Begroting 2018 te wijzigen op basis van het overzicht financiële afwijkingen.

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

Twee keer per jaar houdt het college de vinger aan de pols over de uitvoering van de lopende begroting. In deze Tweede Beleidsrapportage 2018 doet het college verslag van belangrijke afwijkingen financieel en inhoudelijk. Het saldo van de begroting 2018 was na de Eerste Beleidsrapportage 2018 bijna € 5,8 miljoen negatief. Met de uitkomsten van deze Tweede Beleidsrapportage 2018 slaat het begrotingstekort met ruim € 6,7 miljoen om in een begrotingsoverschot 2018 van ruim € 900.000.

DE GEMEENTERAAD VAN HENGELO,**DATUM**

De griffier

De voorzitter

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2279314	Bosveld, Dolf	MID-FIN	
ONDERWERP			
Tweede Beleidsrapportage 2018			

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

Het kader van jaarlijkse P&C cyclus bestaat uit de beleidsbegroting, twee tussentijdse rapportages en het jaarverslag. Nu wordt u de Tweede Beleidsrapportage 2018 aangeboden. Wij presenteren deze rapportage in de vorm van een Prezi-presentatie.

INHOUD VAN HET VOORSTEL

Met de Tweede Beleidsrapportage rapporteert het college over de inhoudelijke en financiële ontwikkelingen bij de uitvoering van de begroting 2018. De afgelopen maanden is er weer veel gerealiseerd. In de presentatie wordt uw raad geïnformeerd over de belangrijkste ontwikkelingen.

Na 8 maanden in 2018 blijkt, dat wij de in de Eerste Beleidsrapportage 2018 gemelde nadelige financiële effecten binnen het sociaal domein voor een deel in positieve zin kunnen bijstellen. Daarnaast overheersen de voordelige afwijkingen, waardoor we per saldo een voordelig effect in deze beleidsrapportage van € 6,7 miljoen rapporteren.

BESPREEK- EN BESLISPUNTEN

1. in te stemmen met de Tweede Beleidsrapportage 2018;
2. de begroting 2018 te wijzigen op basis van het overzicht financiële afwijkingen.

FINANCIËLE ASPECTEN

Na de Eerste Beleidsrapportage 2018 was het begrotingssaldo € 5.797.000 nadelig. Deze Tweede Beleidsrapportage 2018 resulteert in een voordeel van € 6.704.000. Het begrotingssaldo wordt na verwerking van deze beleidsrapportage € 907.000 batig.

BIJLAGE(N)

1. Afdruk van de presentatie "Tweede beleidsrapportage 2018".
2. Overzicht financiële afwijkingen

Na de politieke markt van 17 oktober 2018 ontvangt u de inhoudelijke toelichting.

Dit raadsadvies is vastgesteld door het college van B & W van Hengelo.

BIJLAGE 1 OVERZICHT FINANCIËLE AFWIJKINGEN PROGRAMMA'S

Programma	Budgettaire effecten 2 ^e berap 2018 (> € 50.000) Toelichting	Afwijking (x1.000) (+ = voordeel) (- = nadeel)
1-3	WMO <i>- Rijksbijdragen (+449K)</i> Middels de meicirculaire hebben we € 154K extra middelen ontvangen voor de Integratie-uitkering WMO en € 295K extra voor de integratie-uitkering Sociaal Domein onderdeel WMO. <i>-OZL/ OMD inclusief kortdurend verblijf (- 697K) – zorg in natura</i> Het nadeel wordt voor € 327K veroorzaakt door een stijging van de vervoerskosten. Tot 01-01-2018 regelden de aanbieders van de dagbesteding zelf het vervoer van hun cliënten naar de dagbesteding als er een indicatie was voor vervoer. Per 01-01-2018 wordt het vervoer naar de dagbesteding uitgevoerd door 1 vervoerder. Dit als gevolg van een regionale aanbesteding. De aanbesteding heeft als uitwerking een flinke stijging van de tarieven per taxirit; Daarnaast zien we per saldo een stijging van de zorgkosten OZL/ OMD ad € 370K. We zien de ingezette transitie met de verschuiving van cliënten van categorie 2 naar 1, echter ook een stijging van het aantal cliënten die niet was voorzien. Deels door verschuiving van zwaardere vorm van PGB naar lagere vormen van zorg Zorg in Natura. <i>-HH, hulpmiddelen, woonvoorzieningen, vervoer e.d. (+ 964K)</i> We zien een voordeel van € 600K op huishoudelijke hulp. Hier is sterk gestuurd op het alleen inzetten van basiszorg. Ook is het aantal cliënten licht gedaald. Door de nieuwe aanbesteding was de verwachting dat er meer toename zou zijn van huishoudelijke ondersteuning. Dit is nu nog niet het geval. Echter verwachten we in 2019 wel een stijging van het aantal cliënten (mede gezien de invoering van het abonnementstarief voor Eigen Bijdragen). Er moet dus rekening mee worden gehouden dat dit voordeel een incidenteel karakter heeft. Op hulpmiddelen realiseren we een voordeel ad € 261K als gevolg van nieuwe contractering (aanbesteding); Het vervoer (taxiriten) kost ons € 284K minder na de aanbesteding/ nieuwe contractering en door combinatie van ritten met leerlingenvervoer en dagbesteding; Er is een regionaal dataknooppunt opgericht waar gemeenten, aanbieders en vervoerders informatie in kunnen opslaan/doorgeven voor alle vormen van vervoer (vervoer dagbesteding, maatwerk vervoer, leerlingenvervoer). De kosten daarvan bedragen voor 2017 en 2018 gezamenlijk € 157K en waren nog niet begroot (de kosten 2017 zijn in de loop van dit jaar aan ons doorberekend en waren nog niet voorzien); Overig per saldo: € 24K nadelig. Voornamelijk veroorzaakt door naijlende kosten Huishoudelijke Hulp Toeslag 2017. <i>-Eigen bijdragen (- 230K)</i> Doordat de kosten Huishoudelijke Hulp, OZL/OMD lager zijn dan geraamd incasseren we ook minder eigen bijdragen. We verwachten dit jaar € 95K minder te ontvangen; We ontvangen voor het vervoer geen provinciale subsidie meer (geraamd nog voor 145K), aangezien de regiotaxi niet meer door ons wordt opengesteld als openbaar vervoersmiddel. <i>-Persoonsgebonden budget (+ 200K)</i> We zien een verschuiving van PGB naar Zorg in Natura. <i>-WMO voorliggend (+323K)</i> Hieronder scharen wij Mantelzorg, Ondersteuning Sociale Wijkteams, Inloopfunctie GGZ, Inkomensondersteuning Chronisch Zieken en de Voorliggende Voorzieningen. Op de voorliggende voorzieningen is een voordeel zichtbaar ad € 310K. Het realiseren van deze voorliggende voorzieningen komt langzamer op gang dan wij hadden verwacht in 2018. Vanuit het huidige interventieprogramma wordt nu een extra impuls gegeven in het vormgeven van deze voorzieningen. Dit is dus een incidentele meevaller. <i>-Innovatiebudget (+ 244K)</i> Vanuit het interventieprogramma wordt nu zoveel mogelijk ingezet vanuit de bestaande budgetten binnen de begroting en kritisch gekeken naar de projecten op basis van businesscases, om dit budget vrij te spelen ten gunste van onze financiële opdracht binnen het sociaal domein <i>-Beschermd Wonen (+ 1.277K)</i> In het BO Beschermd Wonen van 7-9-2018 is besloten om de egalisereserve Beschermd Wonen in Enschede af te romen (Enschede verwacht structureel meer rijksmiddelen te ontvangen dan uit te geven aan deze centrumgemeente taak). <i>-Afloop transitie 2017 (+ 54K)</i> Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening 2017 verwachtten we nog voor ongeveer € 1.498K aan declaraties van in 2017 geleverde zorg te moeten ontvangen. De omvang van dit bedrag was bepaald op basis van door zorgaanbieders aangeleverde verantwoordingsinformatie in combinatie met ambtelijk opgestelde extrapolaties van geleverde zorg. Inmiddels zijn de meeste declaraties over 2017 wel ontvangen, in totaliteit is in 2017 € 1.444K aan zorg besteed.	+2.584
1-3	JEUGD <i>-Rijksbijdragen (+647K)</i> Middels de meicirculaire hebben we € 647K extra ontvangen voor de integratie-uitkering	-1.455

	Sociaal Domein onderdeel Jeugd. We zijn blij om te zien dat het Rijk erkent dat de kosten voor Jeugd sterk toenemen. De bijdrage is echter niet genoeg. <i>-Verblijf (+ 125K)</i> De ingezette transitie is hier zichtbaar, dit effect zie je echter terug bij OZL/OMD zorg in natura en bij GGZ, omdat zorg nu meer ambulant wordt geleverd. <i>-Gesloten Jeugdzorg (- 160K)</i> Hieronder scharen wij Jeugdbescherming, Jeugdreclassering en Jeugdzorgplus Na publicatie van het landelijke kostprijsonderzoek zijn ook in onze Regio de tarieven met terugwerkende kracht tot 1-1-2018 geïndiceerd. <i>-GGZ (- 1.070K)</i> Het aantal cliënten en indicaties lijkt in lijn te liggen met 2017. Echter was het budget 2018 € 850K lager geraamd dan de realisatie voorgaand jaar omdat we een daling hadden verwacht. We zien hier ook de inzet van de transitie terug. Een daling op verblijf zie je hier terug. Nog niet in grote aantallen, omdat een zeer hoog% van de cliënten binnenkomt via externe verwijzers. Verder werken we sinds 1 januari niet meer met een trajectbudget (DBC), maar met een indicatie op basis van minuten. Op dyslexiezorg is daarnaast een overschrijding zichtbaar ad € 200K. Afgelopen jaren zaten we onder het landelijk gemiddelde qua aantallen, echter dit jaar zien we een substantiële stijging van het aantal cliënten <i>-OZL/ OMD zorg in natura (- 830K)</i> Het nadeel wordt voor € 260K veroorzaakt door een stijging van de vervoerskosten. Tot 01-01-2018 regelden de aanbieders van de dagbesteding zelf het vervoer van hun cliënten naar de dagbesteding als er een indicatie was voor vervoer. Per 01-01-2018 wordt het vervoer naar de dagbesteding uitgevoerd door 1 vervoerder. Dit als gevolg van een regionale aanbesteding. De aanbesteding heeft als uitwerking een flinke stijging van de tarieven per taxirit; Daarnaast zien we per saldo een stijging van de zorgkosten OZL/ OMD ad € 570K. OZL en OMD zijn de goedkoopste vormen van Jeugdzorg. Vanuit het interventieprogramma sturen we op zo licht mogelijk zorg. Een stijging wordt dus mede veroorzaakt door een afname van onder andere verblijf. De verwachting is dus ook dat de aantallen in OZL (en OMD) enigszins blijven stijgen en er een daling te zien is op de zwaardere vormen van zorg. <i>-Behandeling (- 98K)</i> De overschrijding wordt veroorzaakt door een nagekomen afrekening over 2016 voor wat betreft de logeerfunctie. Hierin was niet meer voorzien. <i>-Landelijk transitie arrangement (- 110K)</i> Landelijk zijn er afspraken gemaakt over een tariefstijging van 17% waardoor de kosten stijgen. <i>-Voorliggende voorzieningen (+ 291K)</i> Hieronder scharen wij GRIP, Praktijkondersteuners Huisartsen en voorliggende voorzieningen We verwachten een onderschrijding op voorliggende voorzieningen omdat Het realiseren van deze voorliggende voorzieningen komt langzamer op gang dan wij hadden verwacht in 2018. Vanuit het huidige interventieprogramma wordt nu een extra impuls gegeven in het vormgeven van deze voorzieningen. Dit is dus een incidentele meevaller. <i>-Verlengde pleegzorg (- 35K)</i> Eind juni 2018 is bekend gemaakt dat de leeftijd waarop jeugdigen recht hebben op pleegzorg vanaf 1 juli 2018 wordt verhoogd van 18 naar 21 jaar. We ontvangen hier een tegemoetkoming van het rijk, welke integraal onderdeel uitmaakt van de middelen vd meicirculaire (zie mutatie rijksbijdragen). Landelijk worden de volgende middelen hiervoor beschikbaar gesteld: 2018 € 5 miljoen, oplopend tot € 13,7 miljoen in 2020 e.v.. Voor Hengelo komt dit ongeveer neer op € 25K oplopend tot € 68,5K. We verwachten dit halfjaar ongeveer € 35K aan extra kosten te maken door deze leeftidswijziging, waarvan 25K opgenomen is in de meicirculaire. <i>-Afloop transitie 2017 (- 215K)</i> Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening 2017 verwachtten we nog voor ongeveer € 5.910K aan declaraties van in 2017 geleverde zorg te moeten ontvangen. De omvang van dit bedrag was bepaald op basis van door zorgaanbieders aangeleverde verantwoordingsinformatie in combinatie met ambtelijk opgestelde extrapolaties van geleverde zorg. Inmiddels zijn de meeste declaraties over 2017 wel ontvangen, in totaliteit is in 2017 € 6.125K aan zorg besteed.	
1	Participatie <i>-Bijstandsverlening (+1.275K)</i> Door de aantrekkende economie zijn minder uitkeringen verstrekt dan geraamd, zowel door het ROZ als ook algemene bijstand (voordeel: € 97K); Bij de 1^e berap is het bedrag dat buiten invordering zou worden gesteld € 180K te negatief ingeschat; -We plaatsen meer klanten vanuit de bijstand op een gesubsidieerde arbeidsplaats. Dit leidt hier tot een overschrijding op het budget loonkostensubsidies ad € 107K. Echter doordat deze mensen uit de bijstand stromen, heeft dit een positief effect op het BUIG-budget. <i>-Beschut werken incl. WSW (0K)</i> We verwachten op dit moment nog geen noemenswaardige over-/ onderschrijdingen. <i>-WWB Trajecten (-11K)</i> Door de gunstige conjunctuur worden niet alle middelen aangewend (voordeel € 19.000). Daarnaast wordt de stelpost taaleis participatiewet ad € 30.000 welke nog centraal was opgenomen nu ingezet om extra aandacht te geven aan laaggeletterdheid onder bijstandsgerechtigden. De definitieve vaststelling van het BUIG budget 2018 valt € 1.106K hoger uit.	+1.264

1	310 Business in Twente De bijdrage Business in Twente voor acquisitie en promotie (2016-2018) is voor 2018 niet meer opgenomen in de begroting omdat de veronderstelling was dat dit opgenomen zou worden in de AvT. Dit leidt tot een nadeel (41K). 311 Marktgelden Er worden lagere inkomsten uit Markt-staan-en stroomgelden verwacht van ca. 15K (grotendeels door een afnemend aantal standplaatshouders). 610 ROZ-WWB Beheer-Post NL -ROZ Door de aantrekkende economie doen minder ondernemers een beroep op de dienstverlening van het ROZ waardoor een aantal structurele inkomsten dalen. Enschede heeft daarnaast het contract met het ROZ herzien waardoor minder producten af worden genomen van het ROZ. Dit is deels ondervangen door minder personele inzet, minder overige kosten, grotere 'deelnemersbijdrage' Bbz van de gemeente Enschede en lagere kosten Bbz voor Hengelo. -WWB Beheer Door de uitspraak van de commissie bindend advies inzake geschil Borne – Hengelo inzake de desintegratiekosten, is een bedrag aan desintegratieschade van € 120K vrijgevallen. Tegelijkertijd is er een overschrijding op de advieskosten vanwege advocaatkosten Borne-Hengelo inzake de desintegratiekosten ad 70K. -Post NL Het aantal kandidaten bij PostNL is gedaald als gevolg van een nieuwe businesscase. Dit leidt tot minder salariskosten ad € 115K. Per saldo tezamen met een aantal kleinere afwijkingen een totaal nadeel van €143K. 614 Minimabeleid -Door een aantrekkende economie zijn er minder cliënten waardoor de kosten lager uitvallen. Wel zien we een stijging in de kosten voor bewindvoering. Per saldo een voordeel van € 279K voor minimabeleid. -Het positieve resultaat op de algemene schuldhelpverlening (Stadsbank en BudgetAlert) wordt teniet gedaan door een negatief resultaat op schuldhelpverlening ROZ. Het tekort bij het ROZ wordt veroorzaakt door de aantrekkende economie waardoor minder ondernemers een beroep doen op schuldhelpverlening waardoor de bijdragen van overige gemeenten afnemen. Per saldo een nadeel van € 65K. 623 Inburgering / werkloosheidsbeleid -De inkomsten welke voorheen van het COA werden ontvangen worden nu via de algemene uitkering ontvangen. Dit betekent op dit product een nadeel van €152K (omdat de inkomsten hier nog wel begroot waren) dat gecompenseerd wordt door een voordeel op het product algemene dekkingsmiddelen. -De middelen voor verhoogde asielinstroom en maatschappelijke begeleiding nieuwkomers welke nog op een centrale stelpost stonden worden nu ingezet voor uitbreiding van het scala aan inburgeringsactiviteiten ter bevordering van de participatie (o.a. leren budgetteren, fietsen, vertalen van voorlichtingsmateriaal). Een nadeel van € 74K (verhoging uitgavenbudget) op dit product dat wordt gecompenseerd door een voordeel op het product algemene dekkingsmiddelen. -Daarnaast voordeel van € 38.000 op overige posten. De verwachte kosten ter bestrijding van de jeugdwerkloosheid bedragen € 69K, voorgesteld wordt deze te onttrekken aan de reserve bestrijding jeugdwerkloosheid waardoor deze mutatie per saldo neutraal is op dit product.	-173
2	421 Onderwijshuisvesting Verzekeringsopbrengst brandschade VMBO - In 2018 slechts geringe kosten voor huisvesting van de nieuwe school Mezquita; Minder schoonmaak noodlokalen OZB VMBO niet begroot; Brandschade VMBO (eigen risico) Per saldo een voordeel van € 69K dat terugvloeit in de reserve onderwijshuisvesting. Resteert als nadeel van € 13K dat niet wordt verrekend met de reserve onderwijshuisvesting. Dit is het onderdeel eigen risico verzekering brand VMBO 480 Leerlingenvervoer Het voordeel (€ 161K) wordt veroorzaakt door een daling van het aantal leerlingen en het strikt toepassen van de verordening.	+148
4	530 Sporthallen Het gaat hier om de kosten voor huur en schoonmaak van de sporthal Groot Driene die niet geraamd zijn in de begroting. De sporthal zal minimaal de aankomende 3 schooljaren nog worden gebruikt door onderwijs en sportverenigingen.	-51
5	210 Lagere elektriciteitskosten Het bedrag aan elektriciteitskosten voor de openbare verlichting valt lager uit dan vooraf ingeschat. (+ 70K) 214 Hogere opbrengst parkeergelden Er is een toename van het aantal blauwe zones in de stad en dit vraagt om extra handhaving waarvoor geen middelen zijn begroot dan wel capaciteit beschikbaar is. De capaciteit aan BOA's is gelijk gebleven waardoor er minder ruimte is voor controle op regulier betaald parkeren of per saldo minder ruimte is voor handhaving op de blauwe	+170

	zones. Dit tekort zal naar verwachting verder toenemen want er zijn aanvragen ingediend voor drie nieuwe blauwe zones. De inkomsten vanuit fiscale naheffingen lopen op basis van de eerste 8 maanden van 2018 terug. In de totale parkeerinkomsten is een voordeel te verwachten enerzijds door dat parkeren rondom het stadhuis nog mogelijk is en de begroting wel naar beneden is bijgesteld anderzijds door de aantrekkende economische situatie. 810 Exploitatieovereenkomst Elisabethstraat De exploitatieovereenkomst van de Elisabethstraat is deels doorgeschoven naar 2019 waardoor een deel van de kosten en opbrengsten worden doorgeschoven naar 2019. 821 Integraal actieplan Binnenstad Verbouwing stadswerkplaats: vanuit de kaderbrief 2015-2018 is er voor dit jaar nog een restant bedrag van 39K op stelpost beschikbaar. Dit wordt ingezet voor de verbouwing van de stadswerkplaats vanuit het integraal actieplan binnenstad (1 centraal punt in de binnenstad voor besprekingen en coördinatie). In combinatie met een bijdrage van SCH / Hengelo Promotie zorgt dit voor dekking van de verbouwingskosten van ca. 55K. Dotatie stelpost Ruimtelijke Kwaliteit Binnenstad: in de middelen die in 2017 zijn aangevraagd in het kader van Integraal Actieplan Binnenstad is een bedrag van € 500K opgenomen als éénmalige bijdrage aan ruimtelijke ontwikkelingen in de binnenstad, zoals bijvoorbeeld het horecaplein. Deze middelen worden naar verwachting in 2018 niet besteed. Daarom stellen we voor om dit bedrag (incl. restant dat op deze stelpost beschikbaar is) toe te voegen aan de Reserve Ruimtelijke Kwaliteit Binnenstad voor toekomstige ontwikkelingen die een éénmalige investering vragen die niet kan worden geactiveerd. De reserve heeft tot doel om de ruimtelijke kwaliteit in de binnenstad te verbeteren en/of de woonfunctie te versterken.	
6	721 Diverse ontwikkelingen afval Financieel zijn er, in aanvulling op de ontwikkelingen die in de 1e BERAP zijn gemeld, een aantal afwijkingen te melden: Dividend: het dividend 2017 voor Twence valt lager uit dan geraamd (100k nadeel), er is echter een meevaller in dividend Twente Milieu (80k voordeel) waardoor per saldo een nadeel van 20k ontstaat. Ontvangsten vanuit de afvalstroom "glas" en de overslagvergoeding vallen mee (35k) evenals de opbrengsten voor oud ijzer (10k). De inkomsten voor de stroom "vetten" vallen licht tegen (4k) Door meer aanbod afval bij het ABP en de afgerekende storkosten is er een voordeel van 150k Door onjuist geraamde afvalstoffenheffing voor groftuinafval is er een nadeel van 37k Er is sprake van hogere leasekosten als gevolg van meer ondergrondse containers (70k) De verwerkingskosten vallen overall mee met een voordeel van 188k, de inzamelkosten vallen daarentegen tegen met een nadeel van 130k voornamelijk voor GFT De kosten voor bestrijden en opruimen van afvaldump laten een nadeel zien van 150k. Door een hogere onttrekking uit de afvalreserve van 34k is er sprake van een budgetneutrale situatie. 723 Vrijval oude GSB-middelen: De GSB-opgave is (grotendeels) afgerond. De doorlopende kosten vanuit deze opgave passen zoals nu voorzien binnen de reguliere budgetten die nog binnen de reserve bestaan. Hiermee kunnen de oude GSB-middelen (van vóór 2009) vrijvallen (2.052k) uit de reserve bodemsanering. De reserve kent, na deze vrijval, een prognose saldo per 31-12-2018 van ruim 3.800K. Een bestedingsnotitie wordt gemaakt hoe de aankomende jaren de dan beschikbare middelen worden ingezet. Dit zal met name afhangen van de beschikbare Rijksmiddelen na 2020, omdat het convenant bodem en ondergrond dan afloopt. 723 Transitiebegroting ODT Er is sprake van een nadeel op inkomsten (hier wordt wellicht nog een deel van een VNG subsidie ontvangen), waar voorheen diensten voor andere gemeenten werden gedaan vanuit de RUD. De stelpost VTH voor dit jaar (groot 129k) wordt volledig afgeramd ten behoeve van uitgaven voor het ODT en de gemiste inkomsten vanuit de RUD. Dit dekt de bijdrage RUD en transitiebegroting 2018 voor het ODT. Er is nog wel een risico in verband met frictiekosten. Wij hebben de bijdrage aan de Natuur- en Milieuraad te hoog geraamd (9K). 560 Bestrijden eikenprocessierups Vanwege de extreme uitbraak van de eikenprocessierups zijn er aanzienlijk meer kosten gemaakt voor de aanpak hiervan. In de kadernota 2019 is er reeds een extra uitgave meegenomen in de autonome ontwikkeling, voor 2018 zijn dit kosten die nog niet in de begroting waren verwerkt. 560 Gevolgen extreme droogte De extreme droogte in de zomer heeft geleid tot zichtbare gevolgen van het openbaar groen in de stad. In hoeverre dit gaat leiden tot extra kosten is nog niet in te schatten.	budg. neutraal +2.052 + 9 -40
7	160 Updaten bommenkaart De bommenkaart heeft dit jaar een update nodig. Hiervoor zijn geen middelen beschikbaar en de reserve die hier eerder voor werd gebruikt is opgeheven. Het voorstel is om deze middelen te onttrekken vanuit de reserve bodemsanering.	0
8	Kapitaallasten O.a. door te optimistische verwachtingen over het tempo van investeren blijven de kapitaallasten achter bij de ramingen (+1.119k). Rente Het aanhoudend gunstige renteklimaat leidt per saldo tot een gunstiger renteresultaat	+2.196

	(+409k) Dividend Hoger dividend Twence over 2018 wordt pas in 2019 ontvangen, waardoor eenmalig nadeel (-379k). Dienstverlening (+400K) De inkomsten ICT dienstverlening SWB zijn incidenteel hoger mede als gevolg van tijdelijke detachering van personeel en de verrekening van telecomkosten (+ 145k) Het positieve efficiency effect van geconcentreerde huisvesting vertaalt zich in lagere huisvestingslasten (+185k) en lagere kosten catering (+70k) OZB Door met name een hoger volume wordt een hogere opbrengst OZB verwacht (+200K) Gemeentefonds De effecten van de septembercirculaire (zie raadsbrief) bedragen +321K Vrijval stelposten (gemeentefonds) (+126K)	

Totaal effect mutaties 2^e Berap (per saldo)

+ 6.704

2e BELEIDSRAPPORTAGE 2018

POLITIEKE MARKT - 17 OKTOBER 2018

The background of the slide is a photograph of a cityscape, likely Rotterdam, featuring a mix of modern and traditional architecture, green trees, and a clear blue sky. A large, bright yellow circle with a white border is centered on the slide, containing the title and the agenda list.

AGENDA

- Bijzondere aandachtspunten
- Inhoudelijke ontwikkelingen
- Budgettaire ontwikkelingen
- Projecten/Kredieten
- Vragen
- Afsluiting

BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN

**SOCIAAL
DOMEIN**

BINNENSTAD

DUURZAAMHEID

SOCIAAL DOMEIN

ALGEMEEN

- Verder ingezet op de bijsturing van Jeugd en Wmo
- Onderzoek financiële basis sociaal domein
- Interventieprogramma gepresenteerd in de politieke markt
- Taskforce & denktank innovatie ingesteld
- Lobby naar het Rijk
- Participatie samenleving en raadsleden
- Bijstandsverlening ervaart positief effect economie
- Ophoging BUIG-budget nu definitief vastgesteld

BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN

SOCIAAL DOMEIN

Het tekort dat gemeld is bij 1^e berap bij jeugd en Wmo van € 8,7 miljoen via de in het interventieprogramma genoemde maatregelen wordt bijgestuurd. Wel een voordeel op participatie.

Het onderzoek naar de financiële basis sociaal domein wordt aangestuurd vanuit concern control. In het onderzoek wordt in beeld gebracht in hoeverre de gehanteerde bronnen in het Sociaal Domein en de financiële vertaling daarvan in de Kaderbrief 2019-2022 een weergave is van de werkelijkheid.

Binnen de ambtelijke organisatie is een taskforce ingericht met een tweeledige opdracht: grip krijgen op kosten en sturen op noodzakelijke maatregelen en daarnaast zoeken naar innovatieve maatregelen. Daarom wordt onder de taskforce een denktank innovatie vormgegeven.

Regionaal zijn er afspraken gemaakt voor de lobby naar het Rijk, de wethouders van Enschede en Hengelo nemen hierin het voortouw vanuit de regio.

Er wordt vorm gegeven aan een werkgroep vanuit de samenleving en vanuit raadsleden om mee te denken in innovatieve maatregelen binnen het sociaal domein.

BINNENSTAD

UITVOERING INTEGRAAL ACTIEPLAN BINNENSTAD

- Herinrichting Enschedesestraat aangepast om overlast te beperken
- Proces herinrichting Marktpluin gestart
- DNA van Hengelo vastgelegd en vormt basis voor de versteviging van acquisitie en invulling programma
- Overige ontwikkelingen: versterken samenwerking, meer reuring/evenementen, versterken organisatie en Retaildeal

BINNENSTAD

Voortgang herinrichting Enschedesestraat

In het integraal actieplan is een aantal grote investeringen opgenomen. De eerste die hiervan in uitvoering is genomen is de herinrichting van de Enschedesestraat met Langestraat en Burgemeester Jansenplein. De uitvoering hiervan is februari gestart met een proefvak. De uitvoering hiervan is geëvalueerd en met de daaruit opgedane ervaringen is de uitleg in juni verder opgepakt. Daarbij is gekozen voor een andere aanpak die minder overlast veroorzaakt maar wel langer duurt.

Voortgang invulling proces herinrichting Marktpllein

Met betrekking tot het Marktpllein is in samenwerking met West 8 het proces opgepakt om te komen tot een goede invulling van de te realiseren gebouwen. Met allerlei groeperingen uit de binnenstad wordt gesproken om tot een goede programmatische invulling. Hierop moet in april 2019 duidelijk zicht zijn.

DNA van Hengelo in combinatie met versteviging van acquisitie

In het collegeakkoord is opgenomen dat er onder meer ingezet gaat worden op een versteviging van de acquisitie van bedrijven en winkels naar de binnenstad. Naar verwachting zal in het vierde kwartaal iemand beschikbaar komen die dit gaat oppakken.

Het proces om het DNA van Hengelo vast te stellen is afgerond. Op basis hiervan wordt input gegeven aan het nog op te stellen bidbook voor de binnenstad en de wijze waarop de acquisitie kan worden ingestoken. Ook voor het bepalen van allerlei andere zaken zoals evenementen en inrichting van de openbare ruimte wordt aangesloten bij de uitkomsten van de kernwaarden zoals die in dit kader zijn opgehaald.

Overige ontwikkelingen

- **Samenwerking**

versterking samenwerking via onder meer stadsarrangement met de provincie ter grootte van € 400.000.

- **Evenementen**

Om de reuring in de binnenstad te vergroten en meer bezoekers, ook in de rustiger maanden, te trekken is ingezet op het organiseren van extra evenementen in de binnenstad. Dit heeft afgelopen zomer geleid tot een aantal goed bezochte extra evenementen en veel positieve publiciteit over de Hengelse binnenstad.

- **Communicatie**

In de komende tijd wordt stevig ingezet op de communicatie over alle ontwikkelingen die in de binnenstad spelen. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met SCH, Hengelo Promotie en de gemeente zodat er op een eenduidige manier over de binnenstad wordt gecommuniceerd. Hiertoe is onder meer de gezamenlijke website www.Hengelo.nu ingericht.

- **Inrichting programmaorganisatie**

We zetten in op het benoemen van programmalijs trekkers.

- **Ontwikkelingen in de stad**

Hoewel het nog zeker niet goed gaat zien we een stabilisatie of zelfs lichte verbetering van bezoekersaantallen en leegstand. Zo heeft Van Uffelen mode een grote zaak betrokken aan de Markt, is Jack en Jones teruggekeerd naar de binnenstad. Daarentegen staan ook winkels die het moeilijk hebben of verdwijnen. Een grote inzet op de binnenstad blijft derhalve noodzakelijk in de komende jaren.

- **Retaildeal**

Onder regie van de landelijke organisatie 'Retailagenda' (een initiatief van onder andere het Ministerie van EZK) is een brede aanvraag voor een retaildeal ingediend, waarin de gemeente Hengelo participeert. Hengelo doet, samen met Oldenzaal en Almelo, mee aan het onderdeel 'vitale en compacte binnensteden' en heeft de investeringsruimte die de gemeente zelf beschikbaar heeft voor de binnenstadontwikkeling als cofinanciering ingezet.

DUURZAAMHEID

- Gestart met de uitvoering van het energieactieplan
- € 4,25 mln subsidie toegezegd voor het gasvrij maken van 500 woningen in de wijk Nijverheid

DUURZAAMHEID

- **Energietransitie**

Na goedkeuring van het energieactieplan Nieuwe Energie Hengelo 2017-2021 in september 2017 door de gemeenteraad is er gestart met de uitvoering van het plan. Op de gebieden hernieuwbare opwek, energiebesparing gebouwde omgeving, duurzame mobiliteit en energie infrastructuur wordt er via diverse projecten en met diverse doelgroepen gewerkt aan de realisatie van de energieopgaven c.q. duurzaamheidsambities. Voor 2018 is een uitvoeringsagenda opgesteld waaraan invulling wordt gegeven.

- **Subsidie**

Voor de verduurzaming van 500 woningen in de Nijverheid heeft het rijk een bijdrage van € 4,25 miljoen toegezegd. Dit is bijna € 8.500 per woning. Dit is de gevraagde rijksbijdrage waarmee in de businesscase rekening is gehouden.

Het project is een samenwerking tussen o.a. gemeente, Welbions en de bewoners in de Nijverheid. De 500 woningen zijn een eerste selectie, die als opmaat gezien kan worden naar de gehele Nijverheid met 2.264 woningen.

INHOUDELIJKE ONTWIKKELINGEN

1

ECONOMIE,
WERK EN
INKOMEN

2 & 3

JEUGD EN
WMO

4

SPORT EN
CULTUUR

5

RUIMTELIJKE
ONTWIKKELING
EN MOBILITEIT

6

BEH. OPENBARE
RUIMTE EN
DUURZAAMHEID

7

BESTUUR,
VEILIGHEID EN
OPENBARE
ORDE

8

FINANCIËN
BEDRIJFS-
VOERING

PROGRAMMA 1

ECONOMIE, WERK & INKOMEN

Participatie

- Het aantal mensen dat een beroep doet op de bijstand daalt sterk

INHOUDELIJKE ONTWIKKELINGEN

PROGRAMMA 1 ECONOMIE, WERK & INKOMEN

De grafiek geeft alleen de algemene bijstand weer, exclusief laow en loaz.

PROGRAMMA 2 & 3

JEUGD EN WMO

- We zien eerste effect van interventies (Wmo sneller dan Jeugd)
- Beperkte toename aantal cliënten
- Relatief grotere stijging van kosten door tarieven en landelijke ontwikkelingen
- Toename kosten vervoer door regionale aanbesteding
- Extra middelen meicirculaire
- Aanvraag regionaal transformatiefonds

PROGRAMMA 2 & 3 Jeugd en Wmo

Eerste effect van interventies

We zien een verschuiving binnen Wmo en Jeugd naar Ondersteuning Maatschappelijke Deelname en Ondersteuning Zelfstandig Leven. Meer inzet van lichtere vormen van zorg in plaats van zware zorg.

Beperkte toename aantal cliënten

Vergrijzing en toename complexiteit bij jeugdigen.

Stijgen kosten tarieven en landelijk ontwikkeling

Kostprijs onderzoek JB/JR, AMvB reële prijzen hanteren en cao aanpassingen huishoudelijke ondersteuning.

Landelijk transitie arrangement.

Vervoer

Door nieuwe aanbesteding zien we verschuivingen binnen de verschillende posten, maar overal een stijging van de kosten met € 444.000.

Bij start van de aanbesteding was verwacht dat deze verschuiving tussen de verschillende posten zou plaatsvinden. Er is synergie voordeel bereikt, maar vooral vervoer naar de dagbesteding is duurder gebleken omdat dit nu uitgevoerd wordt door professionele vervoerders, waarvoor andere tarieven gelden. Dit zorgt overal voor een stijging van de kosten. (Voorheen werden de cliënten namelijk door de organisaties zelf vervoerd.)

Voor deze (nieuwe) vorm van vervoer naar dagbesteding is bewust gekozen vanuit (bestuurlijke) verantwoordelijkheid en veiligheid.

Extra middelen meicirculaire

Zeker niet voldoende om de huidige stijging van cliënten en kosten op te vangen.

Transformatiefonds

Om aanspraak te kunnen maken op het transformatiefonds moest er een regionale aanvraag worden ingediend. Voor de gehele regio is een aanvraag ingediend voor jaarlijks 2018-2019-2020 € 1,36 miljoen.

PROGRAMMA 2 & 3

ONDERWIJS

- Nieuwe school voor persoonlijk onderwijs vestigt zich vanaf december 2018 in Hengelo
- VMBO is opgeleverd en officieel van start schooljaar 2018 - 2019
- Fusie tussen Spring! en de basisscholen

PROGRAMMA 2 & 3 Onderwijs

Mezquita College, nu een school voor persoonlijk onderwijs, start vanaf december in Hengelo met werving van leerlingen.
VMBO samenwerking Carmel – OSG is officieel gestart in het nieuwe schooljaar 2018 – 2019.

Conform het door de raad besloten beleidsplan voorschool heeft de fusie tussen Spring! en de basisscholen in de tweede helft van schooljaar 2017 - 2018 zijn beslag gevonden.

PROGRAMMA 4

SPORT & CULTUUR

SPORT

- Regionaal trainingscentrum zwemmen gevestigd in Hengelo
- Renovatie atletiekbaan FBK-stadion uitgevoerd

CULTUUR

- Laatste jaar week van de amateurkunst
- Regioplan cultuur wordt opgesteld
- Uitwerking huisvestingsscenario OYFO

PROGRAMMA 4 SPORT & CULTUUR

Sport

Bij de realisatie van het 50 meter bad heeft de zwembond aangegeven een regionaal trainingscentrum te willen vestigen bij het Twentebad. De renovatie van de atletiekbaan is noodzakelijk voor regulier gebruik maar zeker voor professioneel gebruik tijdens FBK-games (komt terug bij projecten en kredieten).

Cultuur

WAK is wederom via incidentele subsidies bekostigd. Er zijn geen budgetten meer binnen de begroting. Dus staat de continuïteit van de Week voor de Amateurkunst onder druk.

De regiogemeenten en instellingen geven gezamenlijk invulling aan het regioplan cultuur op verzoek van het Rijk. Met de kaderbrief als uitgangspunt wordt het huisvestingsscenario Hazemeijer verder uitgewerkt in concrete overeenkomsten.

PROGRAMMA 5

RUIMTELIJKE ONTWIKKELING EN MOBILITEIT

- Verwachte oplevering aantal woningen in lijn met woonvisie
- Actualisatieplicht Bestemmingsplan afgeschaft
- Scherpe sturing op bestemmingsplannen voor rekening van derden is ingesteld
- Europese subsidie voor aanpak haven en Twentekanalen definitief toegekend
- Provinciale subsidie van € 600.000 toegekend
- Achterstand bij inning havengelden
- Programmaplan invoering omgevingswet opgesteld

PROGRAMMA 5 RUIMTELIJKE ONTWIKKELING EN MOBILITEIT

Woningbouw

In de woonvisie gaan wij uit van een langjarig gemiddelde van 250 nieuwbouwwoningen per jaar. Dit jaar worden naar verwacht 300-350 woningen opgeleverd. Hiermee komen we in de buurt van de ambitie van 379 woningen die we hebben opgenomen in het woningbouwprogramma.

Jaarlijks stelt B&W het woningbouwprogramma vast. In 2018 hebben we daarbij voor het eerst een jaarlijkse ambitie aan toegevoegd, met als doel projecten zoveel mogelijk naar voren te halen. Voor 2018 lijkt deze aanpak succesvol.

Actualisatieplicht bij bestemmingsplannen

De wet die strekt tot afschaffing van de actualiseringsplicht bestemmingsplannen en beheersverordeningen is op 1 juli 2018 in werking getreden. De wettelijke plicht om bestemmingsplannen eens in de 10 jaar te herzien vervalt hiermee en ook de sanctie op het niet naleven hiervan, zijnde het niet meer mogen innen van (bouw)leges, is komen te vervallen.

Sturing op bestemmingsplannen voor rekening van derden

Er zijn dit jaar enkele anterieure overeenkomsten gesloten. Ten opzichte van eerdere jaren wordt er nu scherper gestuurd op de te verwachten kosten en opbrengsten, planning, juridische afhechting en facturering.

Haven

- CEF aanvraag Twentekanal: de begin dit jaar ingediende CEF subsidie aanvraag van € 10,8 miljoen in het kader van Ten-T (verbreding en verdieping van de Twentekanal en aanpak havens) is definitief toegekend.
- Voor het verdiepen en aanbrengen van bodembescherming in het Twentekanaal heeft de provincie een beschikking afgegeven voor een subsidie van € 600.000. Dit bedrag zal toegevoegd worden aan het reeds beschikbare krediet t.b.v. het opwaarderen van de haven. Op dit moment is dit nog geen financieel voordeel omdat het overgrote resterende deel van het project nog in voorbereiding is en aanbesteed moet worden.
- Inning havengelden: er is een achterstand in de verwerking van de aanslagen bij het GBT. Dit komt door problemen rondom de invoering van het Web portaal en problemen met de bijbehorende software. Naar verwachting zullen aan het einde van het jaar de inkomsten wel op niveau zijn. Echter, naar aanleiding van deze problematiek (en het extra werk wat hiermee gemoeid is) worden ook hogere lasten in verband met de invordering verwacht. De hoogte van de meerkosten is momenteel nog niet in te schatten. Per 1 januari 2019 zal gebruik gemaakt gaan worden van een nieuw inningsstelsel. Dit stelsel moet de problemen die zich in 2018 hebben voorgedaan bij de inning van de Havengelden oplossen.

- In de haven zal de komende jaren nog geïnvesteerd worden t.b.v. grotere klasse (Va) schepen.
- Op verschillende plekken zullen kades worden aangepast en zal bodembescherming worden aangebracht.
- In het voorjaar van 2018 is voor de kade van CTT en Op- en overslag Twente al bodembescherming aangebracht. Dit is tegelijkertijd met de werkzaamheden aan de sluizen uitgevoerd. Op deze manier was er geen overlast voor deze bedrijven.

Omgevingswet en Digitale Samenwerking Omgeving (DSO)

Voor de invoering van de Omgevingswet is het programmaplan inmiddels opgesteld en kan na vaststelling de uitvoeringsfase ingaan. De meerjarenraming van het programmaplan komt overeen met het door de raad vastgestelde budget. De kosten voor de Digitale Samenwerkingsomgeving (DSO) blijven vooralsnog onduidelijk.

PROGRAMMA 6

BEHEER OPENBARE RUIMTE & DUURZAAMHEID

- Afval – flinke daling restafval
- Risico's rondom transitie naar Omgevingsdienst Twente
- Aantal meldingen openbare ruimte gestegen
- % LED-verlichting gestegen naar 13%
- Bestedingsplan bodem nog niet gereed
- Meer overlast eikenprocessierups
- Extreme droogte – gevolgen voor groen
- Gildebor
 - Kostenoverschrijding door storm, rups en droogte
 - Kwaliteitsnorm dienstverlening en onderhoud gehaald
 - Arbeidsparticipatie; 5 plaatsingen

PROGRAMMA 6 BEHEER OPENBARE RUIMTE & DUURZAAMHEID

Flinke daling hoeveelheid restafval door omgekeerd inzamelen

De milieu effecten van de invoering van omgekeerd inzamelen zijn aanzienlijk. Op basis van de eerste ervaringscijfers (juli en augustus) in onze stad schatten wij het aantal aanbiedingen op een ondergrondse container op 26 per jaar. Bij een gemiddeld gewicht van 6 kg per zak, komt de hoeveelheid restafval per huishouden uit op 156 kg. Dit komt overeen met 75 kg per inwoner per jaar. Met een correctie naar boven a.g.v. huishoudens met een keuze- of zorgcontainer bereikt Hengelo de doelstelling van het kabinet om in 2020 naar 100 kg per inwoner te gaan. De hoeveelheid restafval per inwoner was in 2017 nog 121 kg per inwoner.

Transitie naar ODT

De begroting 2019 is door de Raad goedgekeurd. Er is voor de zomer reeds aangegeven dat er rondom het ODT nog risico's spelen. Wij voorzien een aanzienlijk risico met betrekking tot de toekomstige bijdrage aan het ODT op basis van de in ontwikkeling zijnde Twentse Norm alsmede de te treffen voorzieningen voor ICT op basis van de informatie welke nu voorhanden is.

Meldingen

Het aantal 'meldingen openbare ruimte' t/m augustus 2018 is bijna 12.000. Daarmee lijkt het recordjaar van 2017 (13.517) overtroffen te gaan worden. Mogelijke oorzaken van de stijging zijn het aantal meldingen 'eikenprocessierups' en meldingen als gevolg van de aanhoudende droogte. De eikenprocessierups heeft in 2018 al tot 877 meer meldingen geleid dan in 2017. Het effect van de invloed van droogte is niet geregistreerd.

LED-verlichting

Van de 20.776 armaturen zijn er op dit moment 2.711 voorzien van LED. Dit is 13%. Dit is 2% meer dan de 11% die genoemd werd in de begroting 2018 – 2021.

Bestedingsplan Bodem

Er zou conform melding in de 1^e BERAP een bestedingsplan voor de Reserve Bodemsanering worden aangeleverd in het tweede kwartaal 2018. Andere activiteiten hebben echter voorrang gekregen. Er wordt nog wel een bestedingsnotitie gemaakt hoe de aankomende jaren de dan beschikbare middelen worden ingezet. Dit zal met name afhangen van de beschikbare Rijksmiddelen na 2020, omdat het convenant bodem en ondergrond dan afloopt. Zie tevens budgettaire ontwikkelingen.

Vrijval oude GSB-middelen

Vorig jaar is er vanuit oude middelen die zijn verkregen in het kader van het grote stedenbeleid ruim € 2 miljoen aan de reserve bodem toegevoegd. Onder deze middelen ligt geen bestedingsverplichting in het kader van bodemproblematiek en daarom kunnen ze vrij vallen. De reserve kent, na deze vrijval, een prognose saldo per 31-12-2018 van ruim € 3,8 miljoen. Daarnaast komen er de komende jaren nog extra middelen beschikbaar van het rijk. De verwachting is dat deze middelen voldoende zijn om de bodemproblematiek te kunnen aanpakken. Er wordt een bestedingsnotitie gemaakt. Daarin wordt aangegeven hoe de komende jaren de dan beschikbare middelen worden ingezet. De verwachting is dat deze middelen voldoende zijn om de bodemproblematiek te kunnen aanpakken.

Meer overlast eikenprocessierups

In Hengelo hebben we te maken gehad met extreem veel meer meldingen over de eikenprocessierups. Het aantal meldingen is gestegen van in 104 (2014), 60 (2015), 108 (2016) en 309 (2017) naar ruim 1.200 in 2018. De explosieve stijging is mede veroorzaakt door de zachte winter in combinatie met het extreem warme en droge voorjaar. Binnen de Twentse gemeenten hebben we een gezamenlijke aanpak afgesproken. Die aanpak focust zich op de zogenaamde 'hotspots' (de plekken waar veel mensen komen zoals scholen, winkelcentra en verzorgingstehuizen). Extra kosten in 2018 bedragen naar schatting € 40.000 (zie tevens budgettaire ontwikkelingen). Evaluatie van de huidige werkwijze volgt nog. Ook wordt op dit moment op regionaal niveau bekeken hoe de eikenprocessierups in de toekomst het beste kan worden aangepakt.

Extreme Droogte

De extreme droogte in de zomer heeft geleid tot zichtbare gevolgen van het openbaar groen in de stad. Met name nieuwe aanplant heeft het zwaar te verduren gehad. Nu nog niet bekend of en hoe het groen zich herstelt.

Gildebor

De dienstverlening en het onderhoud van de openbare ruimte door Gildebor is de eerste twee kwartalen van 2018 gedomineerd door de januari-storm (gemeld in de 1^e Berap), de explosieve uitbraak van de eiken-processierups en de periode van extreme droogte. Deze grimmige spellingen der natuur zullen leiden tot een aanzienlijke kostenoverschrijding op het gebied van groen.

Na een wat moeizame start van het jaar wordt de kwaliteitsnorm voor dienstverlening vanaf juni weer goed nageleefd.

Ook de kwaliteitsnorm voor het onderhoud van de openbare ruimte wordt gehaald. Zowel de schouwen van de SWB- Gildebor zelf, als de beleidsschouw van de gemeente Hengelo laat zien dat de vastgestelde beeldkwaliteit in de wijken wordt gerealiseerd.

Op het gebied van arbeidsparticipatie zijn inmiddels 5 van de 8 geplande plaatsingen gerealiseerd.

PROGRAMMA 7

BESTUUR, VEILIGHEID EN OPENBARE ORDE

- Gestructureerde aanpak ondermijning
- Regiodeals tussen Regio Twente en Rijksoverheid in de maak (op thema's: High Tech Systems Park, Twents Fonds voor Vakmanschap en culturele broedplaatsen)

PROGRAMMA 7 BESTUUR, VEILIGHEID & OPENBARE ORDE

Gestructureerde aanpak ondermijning

Ondermijning is een speerpunt in het kader van integrale veiligheid van de gemeente en de veiligheidspartners. Dit jaar zijn we gestart met integrale handhavingsacties bij de horeca. Een meerjarig plan van aanpak is momenteel in voorbereiding.

Regiodeals

Het versterken van topwerklocaties zoals het Hengelse High Tech Systems Park, een Twents fonds voor Vakmanschap en extra geld voor culturele broedplaatsen zoals Oyfo. Dat zijn voor Hengelo enkele hoofdmoten van een regiodeal die in de maak is tussen Twente en Den Haag. Op 31 augustus jl. is de Twentse propositie ingediend bij het Ministerie van LNV, die de pot van € 200 miljoen. (1ste tranche) beheert. In totaal is vanuit het hele land voor een bedrag van € 1,3 miljard aangevraagd, dus er gaat de komende maanden verder geprioriteerd worden. Twente vraagt het Rijk een bijdrage van ruim € 38 miljoen. Samen met bijdragen vanuit bedrijven, kennisinstellingen, regionale overheden en provincie is een totale investering van ruim € 172 miljoen voorzien voor de komende vier jaar.

PROGRAMMA 8

FINANCIËN - BEDRIJFSVOERING

Bedrijfsvoering

- Project Huisvesting risico's geactualiseerd
- Dienstverleningsformules in ontwikkeling
- 1e succesvolle circulaire aanbestedingen gerealiseerd
- Geslaagde invoering AVG

PROGRAMMA 8 FINANCIEN – BEDRIJFSVOERING

Project Huisvesting, geactualiseerde risico's:

1. Vertraagde oplevering stadhuis en stadskantoor (veroorzaakt door vertraagde start van de bouwwerkzaamheden en bouwtijdverlenging door aanvullende asbestsanering en gewijzigde vloer);
2. Vertraging en meerkosten a.g.v. andere vloer nieuw stadskantoor. N.a.v. een incident in een parkeergarage in Eindhoven heeft de aannemer er voor gekozen de door ons in het bestek gevraagde gewicht besparende vloer met een andere – meer traditionele oplossingsrichting – te realiseren. Uitzetting van kosten voor de aannemer ca. € 635.000. De verwachting is dat getracht zal worden deze deels bij ons in rekening te brengen;
3. Excessieve prijsstijgingen in UAV aanneemcontract vanwege marktontwikkelingen. De prijzen van (bouw-) materialen zijn het afgelopen jaar sterk gestegen en het is de verwachting dat deze prijzen de komende tijd nog verder zullen stijgen. Op basis van UAV (en jurisprudentie) zitten prijsstijgingen tot 10 a 15% in de risicosfeer van de uitvoerende partijen. Daarboven is het risico voor de opdrachtgever. Dit percentage is nog niet gehaald;
4. Meerwerk: De kans dat de geraamde kosten in post onvoorzien van het stadhuis worden overschreden met name vanwege het vele en deels onvoorziene achterstallig onderhoud en van zaken waar vooraf geen juiste inschatting van kon worden gemaakt.

Dienstverleningsformules

Het programma Dienstverlening werkt aan de invoering van de verschillende dienstverleningsformules. Zo komt vanuit de wegwijsformule MijnHengelo.nl beschikbaar voor de diverse gemeentelijke beleidsterreinen, waaronder als eerste het sociale domein. Inmiddels is Hengelo voorbeeld voor vele andere gemeenten en heeft VNG Realisatie de Hengelose formules ook geadopteerd.

Circulair aanbesteden

Als onderdeel van onze duurzaamheidsambities. Inmiddels worden de 1^e aanbestedingen op deze manier uitgevoerd. Namelijk de catering en de losse en vaste inrichting voor de nieuwe huisvesting. En wordt ook het gemeentelijk wagenpark als “duurzame mobiliteit” aanbesteed.

AVG

De AVG is inmiddels succesvol ingevoerd. In 2018 zijn alle inspanningen erop gericht geweest om aan de eisen te voldoen die deze nieuwe privacywetgeving stelt op het gebied van de omgang met en de beveiliging van persoonsgegevens.

Budgettaire ontwikkelingen Sociaal Domein

- In totaliteit verwachten we over 2018 een positief saldo op het Sociaal Domein ter hoogte van € 2,4 miljoen
- Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door enkele incidentele meevallers zoals de uitkering Beschermd Wonen uit Enschede van € 1,3 miljoen en de ophoging rijksbijdrage BUIG van 1,1 miljoen
- Daarnaast zien we structurele negatieve effecten die deels worden gecompenseerd door een hogere rijksbijdrage
- Innovatiebudget in 2018 positief saldo

BUDGETTAIRE ONTWIKKELINGEN 1 – 4

BUDGETTAIRE ONTWIKKELINGEN SOCIAAL DOMEIN

In totaliteit verwachten we over 2018 een positief saldo op het Sociaal Domein ter hoogte van € 2,4 miljoen.

Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door enkele incidentele meevallers zoals de uitkering Beschermd Wonen uit Enschede van € 1,3 miljoen en ophoging rijksbijdrage BUIG van € 1,1 miljoen.

Daarnaast zien we structurele negatieve effecten die deels worden gecompenseerd door een hogere rijksbijdrage.

In de begroting 2018 is een bedrag opgenomen voor innovatieve projecten binnen het sociaal domein op de onderdelen WMO en Jeugd. Hier is in 2018, het laatste jaar waarin het bedrag beschikbaar is, kritisch gekeken naar de projecten en alleen daar ingezet wat ook in het interventieprogramma terugkomt. Overall kent dit budget dan ook een positief resultaat van € 244.000.

Budgettaire ontwikkelingen

Sociaal Domein - Wmo

Bedragen x € 1.000

Totaal Wmo	+	2.584
Rijksbijdragen	+	449
OZL/ OMD zorg in natura	-	697
HH, hulpmiddelen, woonvoorzieningen, vervoer e.d.	+	964
Eigen bijdragen	-	230
PGB HH, OZL, OMD etc	+	200
WMO voorliggend	+	323
Innovatiebudget 2018	+	244
Beschermd Wonen	+	1.277
Afloop transitoria 2017	+	54

BUDGETTAIRE ONTWIKKELINGEN SOCIAAL DOMEIN - Wmo

(BEDRAGEN X € 1.000)

Rijksbijdragen (+ 449)

- Middels de meicirculaire hebben we 154 extra middelen ontvangen voor de Integratie-uitkering WMO en 295 extra voor de integratie-uitkering Sociaal Domein onderdeel WMO.

OZL/ OMD inclusief kortdurend verblijf (-/- 697) – zorg in natura

- Het nadeel wordt voor € 327 veroorzaakt door een stijging van de vervoerskosten. Tot 01-01-2018 regelden de aanbieders van de dagbesteding zelf het vervoer van hun cliënten naar de dagbesteding als er een indicatie was voor vervoer. Per 01-01-2018 wordt het vervoer naar de dagbesteding uitgevoerd door 1 vervoerder. Dit als gevolg van een regionale aanbesteding. De aanbesteding heeft als uitwerking een flinke stijging van de tarieven per taxirit;
- Daarnaast zien we per saldo een stijging van de zorgkosten OZL/ OMD ad 370. **We zien de ingezette transitie met de verschuiving van cliënten van categorie 2 naar 1, echter ook een stijging van het aantal cliënten. Bewuste maatregel vanuit het interventieprogramma.** Deels door verschuiving van zwaardere vorm van zorg (PGB) naar lagere vormen van zorg (Zorg in Natura).

HH, hulpmiddelen, woonvoorzieningen, vervoer e.d. (+ 964)

- We zien een voordeel van 600 op huishoudelijke hulp. Hier is sterk gestuurd op het alleen inzetten van basiszorg. Ook is het aantal cliënten licht gedaald. **Door de nieuwe aanbesteding was de verwachting dat er meer toename zou zijn van huishoudelijke ondersteuning. Dit is nu nog niet het geval. Echter verwachten we in 2019 wel een stijging van het aantal cliënten (mede gezien de invoering van het abonnementstarief voor Eigen Bijdragen).** Er moet dus rekening mee worden gehouden dat dit voordeel een incidenteel karakter heeft.
- Op hulpmiddelen realiseren we een voordeel ad 261 als gevolg van nieuwe contractering (aanbesteding);
- Het vervoer (taxiriten) kost ons 284 minder na de aanbesteding/ nieuwe contractering en door combinatie van ritten met leerlingenvervoer en dagbesteding;
- Er is een regionaal dataknooppunt opgericht waar gemeenten, aanbieders en vervoerders informatie in kunnen opslaan/doorgeven voor alle vormen van vervoer (vervoer dagbesteding, maatwerk vervoer, leerlingenvervoer). De kosten daarvan bedragen voor 2017 & 2018 gezamenlijk 157 en waren nog niet begroot (de kosten 2017 zijn in de loop van dit jaar aan ons doorberekend en waren nog niet voorzien);

- Overig per saldo: 24 nadelig. Voornamelijk veroorzaakt door na-ijlende kosten Huishoudelijke Hulp Toeslag 2017.

Eigen bijdragen (-/- 230)

- Doordat de kosten Huishoudelijke Hulp, OZL/ OMD lager zijn dan geraamd incasseren we ook minder eigen bijdragen. We verwachten dit jaar 95 minder te ontvangen;
- We ontvangen voor het vervoer geen provinciale subsidie meer (geraamd nog voor 145), aangezien de regiotaxi niet meer door ons wordt opgesteld als openbaar vervoersmiddel.

Persoonsgebonden budget (+ 200)

- We zien een verschuiving van zware zorg (PGB) naar lichtere zorg (Zorg in Natura). **Door deze verschuiving zijn de kosten OZL/ OMD gestegen (Zie OZL/OMD zorg in natura). Bewuste maatregel vanuit het interventieprogramma.**

WMO voorliggend (+323)

- Hieronder scharen wij Mantelzorg, Ondersteuning Sociale Wijkteams, Inloophulp GGZ, Inkomensondersteuning Chronisch Zieken en de Voorliggende Voorzieningen.
- Op de voorliggende voorzieningen is een voordeel zichtbaar ad 310. Het realiseren van deze voorliggende voorzieningen komt langzamer op gang dan wij hadden verwacht in 2018. **Vanuit het huidige interventieprogramma wordt nu een extra impuls gegeven in het vormgeven van deze voorzieningen.** Dit is dus een incidentele meevaller.

Innovatiebudget (+ 244)

- Vanuit het interventieprogramma wordt nu zoveel mogelijk ingezet vanuit de bestaande budgetten binnen de begroting en kritisch gekeken naar de projecten op basis van businesscases, om dit budget vrij te spelen ten gunste van onze financiële opdracht binnen het sociaal domein

Beschermd Wonen (+ 1.277)

- In het BO Beschermd Wonen van 7-9-2018 is besloten om de egalisatiereserve Beschermd Wonen in Enschede af te romen (Enschede verwacht structureel meer rijksmiddelen te ontvangen dan uit te geven aan deze centrumgemeente taak). **Er zal EENMALIG 1.277 naar ons worden overgemaakt.**

Afloop transitoria 2017 (+ 54)

- Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening 2017 verwachtten we nog voor ongeveer 1.498 aan declaraties van in 2017 geleverde zorg te moeten ontvangen. De omvang van dit bedrag was bepaald op basis van door zorgaanbieders aangeleverde verantwoordingsinformatie in combinatie met ambtelijk opgestelde extrapolaties van geleverde zorg. Inmiddels zijn de meeste declaraties over 2017 wel ontvangen, in totaliteit is in 2017 1.444 aan zorg besteed.

Budgettaire ontwikkelingen

Sociaal Domein - Jeugd

Bedragen x € 1.000

Totaal Jeugd	-	1.455
Rijksbijdragen	+	647
Bijdrage Fonds Tekortgemeenten		P.M.
Verblijf	+	125
Gesloten Jeugdzorg	-	160
GGZ	-	1.070
OZL/ OMD zorg in natura	-	830
Behandeling	-	98
Landelijk transitie arrangement	-	110
Voorliggende voorzieningen	+	291
Verlengde pleegzorg	-	35
Afloop transitoria 2017	-	215

BUDGETTAIRE ONTWIKKELINGEN SOCIAAL DOMEIN - JEUGD

(BEDRAGEN X € 1.000)

Rijksbijdragen (+647)

- Middels de meicirculaire hebben we 647 extra ontvangen voor de integratie-uitkering Sociaal Domein onderdeel Jeugd. We zijn blij om te zien dat het Rijk erkent dat de kosten voor Jeugd sterk toenemen. De bijdrage is echter niet genoeg.

Bijdrage Fonds Tekort Gemeenten (P.M.)

- Daarom hebben we ook een aanvraag ingediend voor een bijdrage uit de pot “Fonds Tekort Gemeenten”. De hoogte van de bijdrage uit dit fonds is nog niet bekend. Er zijn 87 aanvragen ingediend en in totaliteit is € 200 miljoen beschikbaar. Na herziening bedraagt onze aanvraag vanuit de gemeente Hengelo bijna € 11 miljoen. Op dit moment worden alle aanvragen getoetst door een onafhankelijke commissie. Naar verwachting worden de uitkomsten op 1 november gepresenteerd.

Verblijf (+ 125)

- De ingezette transitie is hier zichtbaar, dit effect zie je echter terug bij OZL/OMD zorg in natura en bij GGZ, omdat zorg nu meer ambulant wordt geleverd. **Minder kosten verblijf zie je voor een deel terug in met name OZL2. Bewuste maatregel vanuit het interventieprogramma.**

Gesloten Jeugdzorg (-/- 160)

- Hieronder scharen wij Jeugdbescherming, Jeugdreclassering en Jeugdzorgplus
- Na publicatie van het landelijke kostprijsonderzoek zijn ook in onze Regio de tarieven met terugwerkende kracht tot 1-1-2018 geïndiceerd.

GGZ (-/- 1.070)

- Het aantal cliënten en indicaties lijkt in lijn te liggen met 2017. Echter was het budget 2018 850 lager geraamd dan de realisatie voorgaand jaar omdat we een daling hadden verwacht. **We zien hier ook de inzet van de transitie terug. Een daling op verblijf zie je hier terug. Nog niet in grote aantallen, omdat een zeer hoog percentage namelijk 90% van de cliënten binnenkomt via externe verwijzers.**

Verder werken we sinds 1 januari niet meer met een trajectbudget (DBC), maar met een indicatie op basis van minuten. Regionaal zijn afspraken gemaakt over maximale inzet van 24.000 minuten per jaar per cliënt. **Vooralsnog is het heel moeilijk in te schatten hoe hoog de daadwerkelijke verzilvering van de minuten zal zijn. In de huidige prognose zijn we uitgegaan van de gestelde indicaties.**

- Op dyslexiezorg is daarnaast een overschrijding zichtbaar ad 200. Het aantal cliënten is de afgelopen jaren gelijk gebleven, zelfs licht gedaald. De afrekensystematiek zorgt er voor dat er pas vanaf 2017 een overschrijding zichtbaar is, dit bleek in april 2018 bij de verantwoordingen van de aanbieders over 2017 (Hier is ook de DBC systematiek per 1 januari 2018 afgeschaft en is overgegaan op indicaties op basis van minuten).

OZL/ OMD zorg in natura (-/- 830)

- Het nadeel wordt voor 260 veroorzaakt door een stijging van de vervoerskosten. Tot 01-01-2018 regelden de aanbieders van de dagbesteding zelf het vervoer van hun cliënten naar de dagbesteding als er een indicatie was voor vervoer. Per 01-01-2018 wordt het vervoer naar de dagbesteding uitgevoerd door 1 vervoerder. Dit als gevolg van een regionale aanbesteding. De aanbesteding heeft als uitwerking een flinke stijging van de tarieven per taxirit;
- Daarnaast zien we per saldo een stijging van de zorgkosten OZL/ OMD ad 570. OZL en OMD zijn de goedkoopste vormen van Jeugdzorg. Vanuit het interventieprogramma sturen we op zo licht mogelijk zorg. Een stijging van wordt dus mede veroorzaakt door een afname van onder andere verblijf. De verwachting is dus ook dat de aantallen in OZL (en OMD) enigszins blijven stijgen en er een daling te zien is op de zwaardere vormen van zorg.

Behandeling (-/- 98)

- De overschrijding wordt veroorzaakt door een nagekomen afrekening over 2016 voor wat betreft de logeerfunctie. Hierin was niet meer voorzien.

Landelijk transitie arrangement (-/- 110)

- Landelijk zijn er afspraken gemaakt over een tariefstijging van 17% waardoor de kosten stijgen.

Voorliggende voorzieningen (+ 291)

- Hieronder scharen wij GRIP, Praktijkondersteuners Huisartsen en voorliggende voorzieningen
- We verwachten een onderschrijding op voorliggende voorzieningen omdat Het realiseren van deze voorliggende voorzieningen komt langzamer op gang dan wij hadden verwacht in 2018. Vanuit het huidige interventieprogramma wordt nu een extra impuls gegeven in het vormgeven van deze voorzieningen. Dit is dus een incidentele meevaller.

Verlengde pleegzorg (-/- 35)

- Eind juni 2018 is bekend gemaakt dat de leeftijd waarop jeugdigen recht hebben op pleegzorg vanaf 1 juli 2018 wordt verhoogd van 18 naar 21 jaar. We ontvangen hier een tegemoetkoming van het rijk, welke integraal onderdeel uitmaakt van de middelen vd meicirculaire (zie mutatie rijksbijdragen). Landelijk worden de volgende middelen hiervoor beschikbaar gesteld: 2018 € 5 miljoen, oplopend tot € 13,7 miljoen in 2020 e.v.. Voor Hengelo komt dit ongeveer neer op 25 oplopend tot 68,5. **We verwachten dit halfjaar ongeveer € 35 aan extra kosten te maken door deze leeftijdswijziging, waarvan 25 opgenomen is in de meicirculaire.**

Afloop transitoria 2017 (-/- 215)

- Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening 2017 verwachtten we nog voor ongeveer 5.910 aan declaraties van in 2017 geleverde zorg te moeten ontvangen. De omvang van dit bedrag was bepaald op basis van door zorgaanbieders aangeleverde verantwoordingsinformatie in combinatie met ambtelijk opgestelde extrapolaties van geleverde zorg. Inmiddels zijn de meeste declaraties over 2017 wel ontvangen, in totaliteit is in 2017 6.125 aan zorg besteed.

Budgettaire ontwikkelingen

Sociaal Domein - Participatie

Bedragen x € 1.000

Totaal Participatie	+	1.264
Bijstandsverlening	+	1.275
Beschut werken incl. WSW		b.n.
WWB Trajecten	-	11

BUDGETTAIRE ONTWIKKELINGEN SOCIAAL DOMEIN - PARTICIPATIE

(BEDRAGEN X € 1.000)

Bijstandsverlening (+1.275)

- De rijksbijdrage BUIG valt voor 2018 1.106 hoger uit, dan tot nog toe rekening mee is gehouden;
- Door de aantrekkende economie zijn minder uitkeringen verstrekt dan geraamd, zowel door het ROZ als ook algemene bijstand (voordeel: 97);
- Bij de 1^e berap is het bedrag dat buiten invordering zou worden gesteld 180 te negatief ingeschat;
- We plaatsen meer klanten vanuit de bijstand op een gesubsidieerde arbeidsplaats. Dit leidt hier tot een overschrijding op het budget loonkostensubsidies ad € 108. Echter doordat deze mensen uit de bijstand stromen, heeft dit een positief effect op het BUIG-budget.

Beschut werken incl. WSW (0)

- We verwachten op dit moment nog geen noemenswaardige over-/ onderschrijdingen.

WWB Trajecten (-11)

- Door de gunstige conjunctuur worden niet alle middelen aangewend (voordeel 19). Daarnaast wordt de stelpost taaleis participatiewet ad 30 welke nog centraal was opgenomen nu ingezet om extra aandacht te geven aan laaggeletterdheid onder bijstandsgerechtigden.

Overige budgettaire ontwikkelingen programma 1 - 4

Bedragen x € 1.000

Business in Twente	-	41
Marktgelden	-	15
Onderwijshuisvesting	-	13
Leerlingenvervoer	+	161
Sporthallen	-	51
Week Amateur Kunst		b.n.
Musea		b.n.
ROZ-WWB Beheer-Post NL	-	143
Minimabeleid/schuldhelpverlening	+	214
Inburgering/werkloosheidsbeleid	-	188
Goede zomer voor het Twentebad		b.n.

OVERIGE BUDGETTAIRE ONTWIKKELINGEN PROGRAMMA 1 - 4

(BEDRAGEN X € 1.000)

310 Business in Twente

De bijdrage Business in Twente voor acquisitie en promotie (2016-2018) is voor 2018 niet meer opgenomen in de begroting omdat de veronderstelling was dat dit opgenomen zou worden in de AvT. Dit leidt tot een nadeel van 41.

311 Marktgelden

Er worden lagere inkomsten uit Markt-staan-en stroomgelden verwacht van ca. 15 (grotendeels door een afnemend aantal standplaatshouders).

421 Onderwijshuisvesting

Voordelen

Verzekeringsopbrengst brandschade VMBO.

In 2018 slechts geringe kosten voor huisvesting van de nieuwe school Mezquita.

Minder schoonmaak noodlokalen.

Nadelen

OZB VMBO niet begroot.

Brandschade VMBO (vergoed door de verzekering m.u.v. eigen risico).

Per saldo een voordeel van 69 dat terugvloeit in de reserve onderwijshuisvesting.

Resteert als nadeel van 12,5 dat niet wordt verrekend met de reserve onderwijshuisvesting.

Dit is het onderdeel eigen risico verzekering brand VMBO.

480 Leerlingenvervoer

Het voordeel wordt veroorzaakt door een daling van het aantal leerlingen en het strikt toepassen van de verordening.

530 Sporthallen

Het gaat hier om de kosten voor huur en schoonmaak van de sporthal Groot Driene die niet geraamd zijn in de begroting. De sporthal zal minimaal de aankomende 3 schooljaren nog worden gebruikt door onderwijs en sportverenigingen.

540 Week Amateur Kunst

De kosten van 25 worden gedekt vanuit diverse subsidies, waardoor dit per saldo budgettair neutraal is. Deze ondersteuning heeft echter al jaren geen structureel karakter en houdt dan nu ook na 2018 op. In 2019 zijn er geen budgetten meer waaruit de WAK uit georganiseerd kan worden.

541 Musea

Voor de plannen stedelijke cultuurregio Twente worden bijdragen van 50 ontvangen (Regio Twente, gemeente Almelo en Enschede) en wordt voor eenzelfde bedrag aan kosten gemaakt.

610 ROZ-WWB Beheer-Post NL

ROZ

Door de aantrekkende economie doen minder ondernemers een beroep op de dienstverlening van het ROZ waardoor een aantal structurele inkomsten dalen. Enschede heeft daarnaast het contract met het ROZ herzien waardoor minder producten af worden genomen van het ROZ. Dit is deels ondervangen door minder personele inzet, minder overige kosten, grotere 'deelnemersbijdrage' Bbz van de gemeente Enschede en lagere kosten Bbz voor Hengelo.

NB: Niet in de berap opgenomen, maar tegenover het nadeel van 258 staat elders een voordeel op personeel van 215 .

WWB Beheer

Door de uitspraak van de commissie bindend advies inzake geschil Borne – Hengelo inzake de desintegratiekosten, is een bedrag aan desintegratieschade van 120 vrijgevallen. Tegelijkertijd is er een overschrijding op de advieskosten vanwege advocaatkosten Borne-Hengelo inzake de desintegratiekosten ad 70.

Post NL

Het aantal kandidaten bij PostNL is gedaald als gevolg van een nieuwe businesscase. Dit leidt tot minder salariskosten ad 115. Per saldo tezamen met een aantal kleinere afwijkingen een totaal nadeel van 143.

614 Minimabeleid

Door een aantrekkende economie zijn er minder cliënten waardoor de kosten lager uitvallen. Wel zien we een stijging in de kosten voor bewindvoering.

Per saldo een voordeel van 279 voor minimabeleid.

Het positieve resultaat op de algemene schuldhelpverlening (Stadsbank en BudgetAlert) wordt teniet gedaan door een negatief resultaat op schuldhelpverlening ROZ. Het tekort bij het ROZ wordt veroorzaakt door de aantrekkende economie waardoor minder ondernemers een beroep doen op schuldhelpverlening waardoor de bijdragen van overige gemeenten afnemen. Per saldo een nadeel van 65.

623 Inburgering/werkloosheidsbeleid

De inkomsten welke voorheen van het COA werden ontvangen worden nu via de algemene uitkering ontvangen. Dit betekent op dit product een nadeel van 152 (omdat de inkomsten hier nog wel begroot waren) dat gecompenseerd wordt door een voordeel op het product algemene dekkingsmiddelen.

De middelen voor verhoogde asielinstroom en maatschappelijke begeleiding nieuwkomers welke nog op een centrale stelpost stonden worden nu ingezet voor uitbreiding van het scala aan inburgeringsactiviteiten ter bevordering van de participatie (o.a. leren budgetteren, fietsen, vertalen van voorlichtingsmateriaal). Een nadeel van 74 (verhoging uitgavenbudget) op dit product dat wordt gecompenseerd door een voordeel op het product algemene dekkingsmiddelen.

Daarnaast voordeel van 38 op overige posten.

De verwachte kosten ter bestrijding van de jeugdwerkloosheid bedragen 69 voorgesteld wordt deze te onttrekken aan de reserve bestrijding jeugdwerkloosheid waardoor deze mutatie per saldo neutraal is op dit product.

Twentebad

Als gevolg van een zeer warme zomer waren de bezoekersaantallen fors hoger met als gevolg hogere inkomsten. Daar staat tegenover dat er meer gebruik is gemaakt van uitzendkrachten met navenante hogere uitgaven. Per saldo heeft dit nauwelijks budgettair effect.

Budgettaire ontwikkelingen programma 5 - 8

Bedragen x € 1.000

Hogere opbrengst parkeergelden	+ 100
Exploitatieovk. Elisabethstraat	b.n.
Integraal Actieplan Binnenstad	b.n.
Lagere elektriciteitskosten openbare verlichting	+ 70
Diverse ontwikkelingen afval	b.n.
Te hoge raming inkomensoverdracht milieu	+ 9

BUDGETTAIRE ONTWIKKELINGEN PROGRAMMA 5 - 8

(BEDRAGEN X € 1.000)

Hogere opbrengst parkeergelden

Er is een toename van het aantal blauwe zones in de stad en dit vraagt om extra handhaving waarvoor geen middelen zijn begroot dan wel capaciteit beschikbaar is. De capaciteit aan BOA's is gelijk gebleven waardoor er minder ruimte is voor controle op regulier betaald parkeren of per saldo minder ruimte is voor handhaving op de blauwe zones. Dit tekort zal naar verwachting verder toenemen want er zijn aanvragen ingediend voor drie nieuwe blauwe zones.

De inkomsten vanuit fiscale naheffingen lopen op basis van de eerste 8 maanden van 2018 terug. In de totale parkeerinkomsten is een voordeel te verwachten enerzijds door dat parkeren rondom het stadhuis nog mogelijk is en de begroting wel naar beneden is bijgesteld anderzijds door de aantrekkende economische situatie.

Exploitatieovereenkomst Elisabethstraat

De exploitatieovereenkomst van de Elisabethstraat is deels doorgeschoven naar 2019 waardoor een deel van de kosten als opbrengsten worden doorgeschoven naar 2019.

Integraal actieplan Binnenstad

- Verbouwing stadswerkplaats: vanuit de kaderbrief 2015-2018 is er voor dit jaar nog een restant bedrag van 39.574 op stelpost beschikbaar. Dit wordt ingezet voor de verbouwing van de stadswerkplaats vanuit het integraal actieplan binnenstad (1 centraal punt in de binnenstad voor besprekingen en coördinatie). In combinatie met een bijdrage van SCH / Hengelo Promotie zorgt dit voor dekking van de verbouwingskosten van ca. 55.
- Dotatie stelpost Ruimtelijke Kwaliteit Binnenstad: in de middelen die in 2017 zijn aangevraagd in het kader van Integraal Actieplan Binnenstad is een bedrag van 500 opgenomen als éénmalige bijdrage aan ruimtelijke ontwikkelingen in de binnenstad, zoals bijvoorbeeld het horecaplein. Deze middelen worden naar verwachting in 2018 niet besteed. Daarom stellen we voor om dit bedrag (incl. restant van 6.524 dat op deze stelpost beschikbaar is) toe te voegen aan de Reserve Ruimtelijke Kwaliteit Binnenstad voor toekomstige ontwikkelingen die een éénmalige investering vragen die niet kan worden geactiveerd. De reserve heeft tot doel om de ruimtelijke kwaliteit in de binnenstad te verbeteren en/of de woonfunctie te versterken.

Lagere elektriciteitskosten

Het bedrag aan elektriciteitskosten voor de openbare verlichting valt lager uit dan vooraf ingeschat.

Diverse ontwikkelingen afval

Financieel zijn er, in aanvulling op de ontwikkelingen die in de 1^e BERAP zijn gemeld, een aantal afwijkingen te melden:

Inkomsten:

- Dividend: het dividend 2017 voor Twence valt lager uit dan geraamd (100 nadeel), er is echter een meevaller in dividend Twente Milieu (80 voordeel) waardoor per saldo een nadeel van 20 ontstaat.
- Ontvangsten vanuit de afvalstroom “glas” en de overslagvergoeding vallen mee (35) evenals de opbrengsten voor oud ijzer (10). De inkomsten voor de stroom “vetten” vallen licht tegen (4)
- Door meer aanbod afval bij het ABP en de afgerekende stortkosten is er een voordeel van 150
- Door onjuist geraamde afvalstoffenheffing voor groftuinafval is er een nadeel van 37

Uitgaven:

- Er is sprake van hogere leasekosten als gevolg van meer ondergrondse containers (70)
- De verwerkingskosten vallen overall mee met een voordeel van 188, de inzamelkosten vallen daarentegen tegen met een nadeel van 130 voornamelijk voor GFT
- De kosten voor bestrijden en opruimen van afvaldump laten een nadeel zien van 150.

Door een hogere onttrekking uit de afvalreserve van 34 is er sprake van een budget neutrale situatie.

Te hoge raming inkomensoverdracht milieu

De werkelijke uitgave ligt net als vorig jaar 9 lager dan geraamd.

Budgettaire ontwikkelingen programma 5 - 8

Bedragen x € 1.000

Vrijval oude middelen Grote Steden Beleid bodem	+2.052
Updaten bommenkaart	b.n.
Transitiebegroting ODT	b.n.
Bestrijden eikenprocessierups	- 40
Gevolgen extreme droogte	pm
Sector Dienstverlening	+ 145
Huisvesting	+ 185
Catering	+ 70

BUDGETTAIRE ONTWIKKELINGEN PROGRAMMA 5 - 8

(BEDRAGEN X € 1.000)

Bestedingsplan Bodem

Er zou conform melding in de 1^e BERAP een bestedingsplan voor de Reserve Bodemsanering worden aangeleverd in het tweede kwartaal 2018. Andere activiteiten hebben echter voorrang gekregen. Er wordt nog wel een bestedingsnotitie gemaakt hoe de aankomende jaren de dan beschikbare middelen worden ingezet. Dit zal met name afhangen van de beschikbare Rijksmiddelen na 2020, omdat het convenant bodem en ondergrond dan afloopt. Zie tevens budgettaire ontwikkelingen.

Vrijval oude GSB-middelen

Vorig jaar is er vanuit oude middelen die zijn verkregen in het kader van het grote stedenbeleid ruim € 2 miljoen aan de reserve bodem toegevoegd. Onder deze middelen ligt geen bestedingsverplichting in het kader van bodemproblematiek en daarom kunnen ze vrij vallen. De reserve kent, na deze vrijval, een prognose saldo per 31-12-2018 van ruim 3,8 mln. Daarnaast komen er de komende jaren nog extra middelen beschikbaar van het rijk. De verwachting is dat deze middelen voldoende zijn om de bodemproblematiek te kunnen aanpakken. Er wordt een bestedingsnotitie gemaakt. Daarin wordt aangegeven hoe de komende jaren de dan beschikbare middelen worden ingezet. De verwachting is dat deze middelen voldoende zijn om de bodemproblematiek te kunnen aanpakken.

Updaten bommenkaart

De bommenkaart heeft dit jaar een update nodig. Hiervoor zijn geen middelen beschikbaar en de reserve die hier eerder voor werd gebruikt is opgeheven. Het voorstel is om deze middelen te onttrekken vanuit de reserve bodemsanering.

Transitiebegroting ODT

Er is sprake van een nadeel op inkomsten (hier wordt wellicht nog een deel van een VNG subsidie ontvangen), waar voorheen diensten voor andere gemeenten werden gedaan vanuit de RUD. De stelpost VTH voor dit jaar (groot 129) wordt volledig afgeraamd ten behoeve van uitgaven voor het ODT en de gemiste inkomsten vanuit de RUD. Dit dekt de bijdrage RUD en transitiebegroting 2018 voor het ODT. Er is nog wel een risico in verband met frictiekosten (zie ook inhoudelijk punt)

Bestrijden eikenprocessierups

Vanwege de extreme uitbraak van de eikenprocessierups zijn er aanzienlijk meer kosten gemaakt voor de aanpak hiervan. In de kadernota 2019 is er reeds een extra uitgave meegenomen in de autonome ontwikkeling, voor 2018 zijn dit kosten die nog niet in de begroting waren verwerkt.

Gevolgen extreme droogte

De extreme droogte in de zomer heeft geleid tot zichtbare gevolgen van het openbaar groen in de stad. In hoeverre dit gaat leiden tot extra kosten is nog niet in te schatten.

Sector Dienstverlening

De inkomsten ICT dienstverlening SWB zijn incidenteel hoger mede als gevolg van tijdelijke detachering van personeel en de verrekening van telecomkosten:

Budgetten Dienstverlening

De in de toekomst verwachte efficiency op de huisvestingslasten treden nu reeds voor een deel op. Zo zijn er vanwege het feit dat het stadhuis momenteel niet in gebruik is lagere energielasten en is er een overschot op de post Catering (door 1 bedrijfsrestaurant). Daarnaast is er een incidentele hogere bijdrage van SWB voor de ICT dienstverlening.

NB: voor wat betreft de efficiency op de huisvestingslasten is dit een incidenteel positief resultaat, omdat in de volgende begrotingen er al gerekend is met dit effect.

Het positieve efficiency effect van geconcentreerde huisvesting vertaalt zich in:

- 040 Huisvesting, lagere exploitatielasten: +185.
- 040 Catering, lagere kosten: +70.

De inkomsten ICT dienstverlening SWB zijn incidenteel hoger mede als gevolg van tijdelijke detachering van personeel en de verrekening van telecomkosten:

- 040 Sector Dienstverlening, bijdrage SWB: +145.

Budgettaire ontwikkelingen programma 5 - 8

Bedragen x € 1.000

Kapitaallasten investeringen	+1.528
Dividend Twence	- 379
Hogere OZB opbrengst	+ 200
Effecten september circulaire	+ 321
Vrijval stelposten (incl kleine mutaties)	+ 126

BUDGETTAIRE ONTWIKKELINGEN PROGRAMMA 5 - 8

(BEDRAGEN X € 1.000)

De rentelasten nemen met 931 af. Dit is veroorzaakt doordat we rente ontvangen (en niet betalen) over aangetrokken kasgeldleningen en doordat we voorgenomen investeringen later uitvoeren. Het lage renteniveau leidde tot meer aflossingen op personeelshypotheken en dus lagere rentebaten. De afschrijvingen zijn 1.261 lager dan begroot. Er was al rekening gehouden met 664 lagere kapitaallasten, waardoor het effect over alle programma's heen nu 1.528 voordelig is.

Het dividend Twence over 2018 is hoger dan vóór 2018, omdat het aandeel dat naar de Agenda van Twente ging nu rechtstreeks naar de gemeenten gaat.

Hier is in 2018 in de begroting rekening mee gehouden. Dit dividend ontvangen we echter pas in 2019. Dat geeft een eenmalig nadelig (verschuivings)effect van 379.

Het nadeel zou doorwerken in het product afval, waar het extra dividend vanaf 2018 in de begroting is ingezet om het afvaltarief te dempen. Om te voorkomen dat er een tekort binnen afval ontstaat - wat uiteindelijk in het tarief tot uiting zou komen - is de normale dividendontvangst die we wel ontvangen is in 2018 aan het product afval toegerekend en nemen we het nadeel in de algemene middelen.

Meer opbrengsten OZB niet-woningen dan begroot.

Voor de effecten van de septembercirculaire wordt verwezen naar de raadsbrief. *Iris nr 2279192*.

Een aantal stelposten (gemeentefonds meicirculaire) vallen vrij binnen dit programma en zijn aan de functionele budgetten toegevoegd.

BUDGETTAIRE EFFECTEN

TOTAAL

Bedragen x € 1.000

Begrotingssaldo na Eerste Beleidsrapportage 2018	- 5.797
Mutaties Sociaal Domein	+ 2.393
Mutaties overig programma 1-4	- 76
Mutaties programma 5-8	+ 4.387
Totaal Tweede Beleidsrapportage 2018	+ 6.704
Begrotingssaldo na Tweede Beleidsrapportage 2018	+ 907

BUDGETTAIRE EFFECTEN TOTAAL (pagina 35.)

(BEDRAGEN X € 1.000)

De sheet behoeft geen verdere toelichting.

PROJECTEN EN KREDIETEN

Marskant

- Verslechtering grondexploitatie t.o.v van eerste raming met ca € 0,6 mln

Laan HvZ/ nieuwe Boekelosebrug

- De gemeente verwacht een vertraging van 6 maanden

Warmtenet

- Realisatie DEC Noord gestart en op schema

Renovatie atletiekbaan FBK-Stadion

- Aanbesteding hoger dan verleend krediet; tekort van € 0,2 mln

INHOUDELIJKE ONTWIKKELINGEN

PROJECTEN & KREDIETEN

1. **Marskant:**

Voor het project Marskant is een grondexploitatie opgesteld welke fors afwijkt van eerdere ramingen. Dit komt door de verwachte kosten voor bodemsanering en het afbreken en afvoeren van bodemvreemd materiaal, waaronder onder andere de sloop van de bestaande kelders. Beide kostenposten zijn extern ingeschat. Het tekort ten opzichte van de beschikbare voorziening is ca € 600.000 en komt ten laste van de reserve Grondbedrijf. In november 2018 wordt deze grondexploitatie voor besluitvorming aangeboden aan de raad.

2. **Laan HvZ/ nieuwe Boekelosebrug**

Met de aannemer is een geschil over twee issues, waarvan aannemer meent dat deze in de risicosfeer van de opdrachtgever (gemeente) liggen en dat de eindmijlpaal door dit handelen niet kan worden gehaald. De aannemer legt de claim en de gevolgen hiervan bij de gemeente. De gemeente is het hiermee niet eens, thans worden in dat kader escalatie overleggen gevoerd. De afspraak met de aannemer is dat op 31 december 2018 de laan en de nieuwe brug opgeleverd worden. Deze mijlpaal zal niet worden gehaald. Vooralsnog bedraagt de vertraging circa een half jaar met een verwachte uiterste openstellingsdatum van 1 juni 2019. Wij hebben de aannemer aangegeven dat zij alles in het werk moet stellen en versnellingsmaatregelen moet treffen om deze verwachte vertraging in te halen. De aannemer heeft het standpunt ingenomen, dat de oorzaken van de vertraging aan de gemeente toe te rekenen zijn. Wij bestrijden dit en zijn hierover met de aannemer in gesprek.

3. **Warmtenet:**

In de afgelopen periode is hard doorgewerkt aan de realisatie van de backbone. De werkzaamheden zijn inmiddels grotendeels afgerond. De leidingen zijn aangelegd, alleen de zogenaamde DEC Noord dient nog te worden gerealiseerd. De vergunning hiervoor is verleend en de aanbesteding voor de bouw is gewonnen door de firma Haafkes. De bouw is in september 2018 gestart en zal begin 2019 worden afgerond. Vanaf het voorjaar 2019 zal de DEC naar verwachting volledig operationeel zijn en daarmee zal de realisatie van de backbone zijn afgerond. Op basis van het aanbestedingsresultaat en de stand van zaken van de uitgevoerde werkzaamheden is de verwachting dat de getroffen voorziening voor de aanleg van de backbone volstaat.

4. Renovatie atletiekbaan FBK:

De eerste aanbestedingsronde liep stuk. Het investeringsbedrag was te laag geraamd. Bij de raming is in eerste instantie alleen uitgegaan van het vernieuwen van de vierkante meters kunststof van de rondbaan. Echter als er een renovatie plaatsvindt moet deze verplicht gekeurd worden voordat er weer wedstrijden georganiseerd mogen worden. Voor het organiseren van de FBK-games is zelfs een strengere, internationale IAAF (internationale atletiek federatie) keuring vereist. De afgelopen jaren zijn, buiten de rondbaan, andere onderdelen van de baan dusdanig verslechterd waardoor deze niet door de keuring zouden komen. Deze moesten ook aangepakt worden bij de renovatie. Het ging hierbij onder meer om aanpassing van de drainagegoten, kogelstootringen en aanloopstroken voor het verspringen en het kunststof op het middenterrein waar veel scheuren in zaten.

GRONDEXPLOITATIE

ALGEMEEN BEELD

Bedrijventerreinenvisie

- Opgave verkoop 5 ha, wordt naar verwachting gerealiseerd

Verkoop kavels Woningbouw

- Gemeentelijke verkoopdoelstelling á € 17 mln. wordt niet gehaald; naar verwachting wordt € 14 mln. gerealiseerd

ALGEMEEN BEELD GRONDEXPLOITATIE

Voor de meeste projecten, met uitzondering van de projecten Marskant, HvZ Kanaalzone en Laan HvZ, zijn geen afwijkingen op de vastgestelde kaders te melden.

1. Bedrijventerreinen: opgave in bedrijventerreinenvisie is verkoop van 5 ha, naar verwachting gerealiseerd.
2. Voor het woningbouwprogramma geldt dat de gemeentelijke verkoopdoelstelling niet wordt gerealiseerd, dit heeft geen financiële gevolgen omdat de kosten ook achterblijven bij de verwachting. Deze verkoopdoelstelling wordt voornamelijk niet gehaald door de vertraging in CPO Dalmeden, een te positieve raming van verkopen die dit jaar verwacht werden en wellicht door de stijgende bouwkosten. Dit heeft geen financiële gevolgen omdat de kosten ook achterblijven door de vertraging in de oplevering van de brug in de Laan HvZ. Er is nog wel een gezamenlijke inspanning nodig om de € 14 miljoen te realiseren (er is voor € 8,5 miljoen verkocht, er moet dan dus nog € 5,5 miljoen gerealiseerd worden. Het gaat hierbij om particuliere uitgifte en twee ontwikkelaars waar contractuele verplichtingen aan ten grondslag liggen.)
3. *Contractvorming: het proces contractvorming is aangescherpt n.a.v. Veldwijk Zuid*

BESLUITVORMINGSTRAJECT

RAAD

Politieke markt 17 oktober 2018

- Van de presentatie/discussie worden audio-opnames gemaakt
- De presentatie is vooraf beschikbaar voor raadsleden
- De raad wordt voorgesteld de begrotingswijziging vast te stellen

Raadsvergadering 6 november 2018

- Besluitvorming